

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 10 maart 2023 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano.
  - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 10 maart 2023 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano, beoogt de instemming van het Vlaamse Parlement met het voormelde samenwerkingsakkoord dat werd gesloten door de Vlaamse Regering.

Het samenwerkingsakkoord wordt afgesloten met als doel het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 aan te passen ingevolge het arrest nr. 110/2022 van het Grondwettelijk Hof van 22 september 2022.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord situeert zich in het beleidsveld “Algemene preventie – Bestrijding van infectieziekten”.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet op 11 oktober 2022 (VR 2022 1011 DOC.1199/1).

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft over het voorontwerp van decreet zijn advies uitgebracht op 5 december 2022.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) heeft haar advies nr. 2022/110 over het voorontwerp van decreet uitgebracht op 16 december 2022.

De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) heeft haar advies nr. 08/2023 over het voorontwerp van decreet uitgebracht op 20 januari 2023.

De Raad van State heeft zijn advies nr. 72.628/VR over het voorontwerp van decreet uitgebracht op 20 januari 2023.

1. Bespreking van het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft geen opmerkingen die specifiek betrekking hebben op de techniciteit van dit voorontwerp van decreet en het samenwerkingsakkoord. De raad wijst er wel op dat de gegevensopvraging en -verwerking dient te gebeuren met maximale toepassing van het “only once”-principe om bijkomende administratieve last te vermijden.

2. Bespreking van het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens is van oordeel dat het voorontwerp van instemmingsdecreet en het samenwerkingsakkoord voldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

3. Bespreking van het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: GBA) merkt inzake de bewaartermijn van de Gegevensbank IV op dat de bepaling die stelt dat de persoonsgegevens worden gewist “nadat ze niet langer actueel of relevant zijn” alleen de principes van ‘juistheid’ en ‘opslagbeperking’ zoals deze voortvloeien uit artikel 5, lid 1, d), en e), van de AVG parafraseert en weinig juridische meerwaarde biedt (randnummer 10). Deze toevoeging wordt toch behouden, gezien ze duidelijk de intentie weergeeft om de persoonsgegevens in de Gegevensbank IV niet langer te bewaren dan noodzakelijk.

De GBA wijst op het feit dat het systematisch bewaren van niet-actuele en irrelevante gegevens gedurende een periode van 60 dagen strijdig is met artikel 5, lid 1, d) en e), van de AVG en stelt dat een herevaluatie en reducering van deze bewaartermijn zich opdringt (randnummer 11). Het is voor de GBA evenmin duidelijk vanaf welke datum de bewaartermijn begint te lopen (randnummers 12-13). In reactie op deze opmerkingen van de GBA werd het artikel 2 van het voorontwerp van samenwerkingsakkoord aangepast. Dit artikel vermeld nu duidelijk dat de gegevens “maximaal” 60 dagen worden bewaard, een termijn die ingaat “nadat is vastgesteld” dat de persoonsgegevens niet langer relevant of actueel zijn. De bewaartermijn van 60 dagen kan verantwoord worden, gezien de tijd die nodig is voor de actualisatie van de databank en de verwijdering van de niet actuele/relevante gegevens.

De GBA beveelt aan om één enkel contactpunt ter beschikking van de betrokkenen te stellen, in plaats van een contactpunt per gefedereerde entiteit en een nog bijkomend contactpunt bij de federale overheid. Van de betrokkenen kan niet worden verwacht dat ze opzoeken moeten verrichten om de bevoegde entiteit/het bevoegde agentschap te gaan opsporen (randnummer 20). Dit probleem wordt opgelost door, conform artikel 26 AVG, tussen de verschillende verwerkingsverantwoordelijken de onderlinge rollen vast te leggen in een overeenkomst. Dit staat in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Voor de gefedereerde entiteiten was het belangrijk dat een regionaal contactpunt kon worden verzekerd omwille van de taalproblematiek, evenals om een lokaal gezondheidsbeleid te kunnen voeren.

4. Bespreking van het advies van de Raad van State

De Raad van State herhaalt zijn opmerking bij het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, namelijk dat zowel de Franse Gemeenschap als de Franse Gemeenschapscommissie partij moeten worden bij het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, als bij voorliggend samenwerkingsakkoord (randnummer 3). Op deze opmerking van de Raad van State wordt niet ingegaan. Hier kan verwezen worden naar de argumentatie op de opmerking van de Raad van State bij het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 uitbreiden met twee extra partijen zou bovendien bijkomende wijzigingen vereisen aan het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, wat een vertraging met zich mee zou brengen, hetgeen gelet op de dringende timing, gezien het arrest nr. 110-2022 van het Grondwettelijk Hof niet aangewezen is.

De Raad van State wijst erop dat het artikel 3 van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 een nauwkeurige en volledige omschrijving moet bevatten van de verwerkingsdoeleinden van Gegevensbank IV en in het artikel 15 een maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens van de Gegevensbank IV moet worden vastgesteld die in overeenstemming is met de nagestreefde doeleinden (randnummer 7.5). De doeleinden van de Gegevensbank IV worden om deze reden verduidelijkt in een nieuw artikel en in de toelichting. Eveneens wordt maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens bepaald (50 jaar). Deze termijn is ingegeven door de verwachte maximale duurtijd dat een beroepsloopbaan kan duren.

De Raad van State oordeelt dat het artikel 19, §2, van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 moet worden aangevuld met een verwijzing naar artikel 3, wat betreft de doelstelling van de verwerking van persoonsgegevens na de bekendmaking van het koninklijk besluit dat het einde van de toestand van de coronavirus COVID-19 epidemie afkondigt in België (randnummer 8.3). Ook op deze opmerking wordt ingegaan. Een artikel werd toegevoegd dat het artikel 19, §2, van het Samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 wijzigt en verduidelijkt dat de doelstelling van de Gegevensbank IV en de bewaartermijn van de Gegevensbank IV het einde van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 overleven.

De Raad van State merkt op dat wanneer het nieuwe artikel 16 van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 alleen nog maar op Gegevensbank I betrekking heeft, dit ook duidelijk moet blijken

uit het dispositief, zodat verwarring vermeden wordt met het artikel 2, §5, van het Samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Het betrokken artikel 2, §5, verwijst bovendien alleen naar “de bevoegde gefedereerde entiteiten of de door de bevoegde gefedereerde entiteiten aangeduide agentschappen” als verwerkingsverantwoordelijke, terwijl, tot het koninklijk besluit dat het einde van de toestand van het coronavirus COVID-19-epidemie afkondigt, de gegevens in de Gegevensbank IV worden verwerkt onder de verantwoordelijkheid van Sciensano. De Raad van State is eveneens van oordeel dat de paragrafen 1 tot 3 van het huidige samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 moeten worden gehandhaafd wat betreft de Gegevensbank II (randnummer 10). In reactie op de opmerkingen van de Raad van State wordt het (nieuwe) artikel 16 van het Samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 aangepast. Voor elke gegevensbank worden de verwerkingsverantwoordelijken aangeduid.

Volgende wijzigingen werden eveneens aangebracht aan de tekst van het voorontwerp van samenwerkingsakkoord naar aanleiding van het advies van de Raad van State:

- in het artikel 3 dat het artikel 15, §1, derde zin van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 vervangt, worden de woorden “te worden” opgeheven (randnummer 9);
- in artikel 7 wordt verduidelijkt dat het samenwerkingsakkoord slechts uitwerking krijgt op de datum van de publicatie van de laatste instemmingsakte (randnummer 11) en wordt de tweede zin “Deze inwerkingtreding doet geen afbreuk aan de inwerkingtreding van het Samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020.” opgeheven (randnummer 12).

Tenslotte werd in het ontwerp van decreet de datum toegevoegd waarop het wijzigend samenwerkingsakkoord is ondertekend (randnummer 14).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 25 augustus 2020 werd het “Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano” (hierna: “samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020” te noemen) gesloten.

Bij decreet van 2 oktober 2020 werd door het Vlaams Parlement instemming gegevens met dit samenwerkingsakkoord.

Vornoemd samenwerkingsakkoord heeft tot doel om in het kader van het coronavirus COVID-19 een gezamenlijke gegevensbank op te richten waarin de meldingen van besmettingen met het coronavirus worden verzameld en een gegevensuitwisseling te voorzien tussen deze gegevensbank met de contactcentra, mobiele teams en gezondheidsinspecties van de gefedereerde entiteiten zodat deze de noodzakelijke maatregelen kunnen nemen om een verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 tegen te gaan en om wetenschappelijk onderzoek op gepseudonimiseerde gegevens mogelijk te maken.

Bij arrest nr. 110/2022 van 22 september 2022 van het Grondwettelijk Hof werd het instemmingsdecreet van 2 oktober 2020 vernietigd in zoverre daarbij instemming werd verleend:

- met de artikelen 2, §3, en 15, §1, en §3, tweede zin, van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, in zoverre die bepalingen niet voorzien in een maximale bewaringstermijn van de persoonsgegevens die zijn opgeslagen in Gegevensbank IV;
- met artikel 2, §4, van hetzelfde samenwerkingsakkoord, in zoverre die bepaling niet erin voorziet dat de bevoegde gefedereerde entiteiten of hun agentschappen onder wier gezag de contactcentra, de mobiele teams en de gezondheidsinspectiediensten werken, gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken van Gegevensbank I zijn;
- met hetzelfde samenwerkingsakkoord, in zoverre artikel 11, §1, ervan de woorden “zowel” en “als de verdere mededeling van die persoonsgegevens door Sciensano aan derden bepaald in artikel 10,” bevat;
- met artikel 10, §3, tweede zin van het hetzelfde samenwerkingsakkoord.

Het Grondwettelijk Hof besliste om de gevolgen van de vernietigde akten te handhaven in zoverre daarmee instemming wordt verleend:

- met de artikelen 2, §3, en 15, §1, en §3, tweede zin van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, tot wanneer de betrokken wetgevers hun goedkeuring verlenen aan een aanvullend samenwerkingsakkoord waarbij voor de Gegevensbank IV opgeslagen persoonsgegevens wordt voorzien in een maximale bewaartermijn, en uiterlijk tot en met 31 maart 2023;
- met artikel 2, §4, van hetzelfde samenwerkingsakkoord, tot wanneer de betrokken wetgevers hun goedkeuring verlenen aan een aanvullend samenwerkingsakkoord dat bepaalt dat de bevoegde gefedereerde entiteiten of hun agentschappen onder wier gezag de contactcentra, de mobiele teams en de gezondheidsinspectiediensten werken, gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke, van Gegevensbank I zijn, en uiterlijk tot en met 31 maart 2023.

Het samenwerkingsakkoord tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, specificeert, ingevolge het vernietigingsarrest van het Grondwettelijk Hof, de bewaartermijn van Gegevensbank IV en wijzigt het artikel 2, §4, van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 wat betreft de verwerkingsverantwoordelijkheid, zodat Sciensano en de bevoegde gefedereerde entiteiten of hun agentschappen onder wier gezag de contactcentra, de mobiele teams en de gezondheidsinspectiediensten werken, worden aangeduid als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken van Gegevensbank I..

Gezien, zonder wijziging aan het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, de gevolgen van de vernietigde akten slechts gehandhaafd blijven tot en met 31 maart 2023, is het noodzakelijk dat het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 uiterlijk op 31 maart 2023 aangepast wordt.

Naast de aanpassingen aan het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 ingevolge het arrest van het Grondwettelijk Hof van 22 september 2022, wordt eveneens de bepaling betreffende het samenwerkingsgerecht (artikel 17 van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020) gewijzigd, teneinde de coherentie te bewerkstelligen doorheen de verschillende samenwerkingsakkoorden die werden afgesloten in het kader van de coronavirus COVID-19-pandemie.

Met dit decreet wordt ingestemd met het samenwerkingsakkoord tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Een artikelsgewijze bespreking is overbodig aangezien de ontworpen bepalingen standaardbepalingen zijn die voor zich spreken.

Voor een artikelsgewijze bespreking van het samenwerkingsakkoord wordt verwezen naar de toelichting bij het samenwerkingsakkoord.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend decreet verleent instemming aan een samenwerkingsakkoord dat het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano wijzigt ingevolge het arrest nr. 110/2022 van het Grondwettelijk Hof van 22 september 2022.

De wijzigingen aan het voornoemde samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 hebben geen budgettaire impact. Het betreft hier slechts het aanbrengen van enkele juridisch-technische wijzigingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens om het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 conform te maken met de hogere rechtsnormen. Concreet betreft het:

- een verduidelijking van de bewaartermijn van de Gegevensbank IV;
- het bepalen dat Sciensano en de bevoegde gefedereerde entiteiten of hun agentschappen onder wier gezag de contactcentra, de mobiele teams en de gezondheidsinspectiediensten werken gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke zijn van de Gegevensbank I.

Naast de wijzigingen ingevolge het arrest nr. 110/2022 van het Grondwettelijk Hof van 22 september 2022, wordt met het decreet eveneens ingestemd met een wijziging van het artikel 17 van het voornoemde samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 (samenwerkingsgerecht). Deze wijziging brengt evenmin een budgettaire impact met zich mee. In zowel de huidige versie van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 als in de aanpassing van deze bepaling is voorzien dat de werkingskosten van het samenwerkingsgerecht tussen de partijen bij het samenwerkingsakkoord (Federale Staat, Vlaamse Gemeenschap, Duitstalige Gemeenschap, Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en het Waalse Gewest) gelijk zullen worden verdeeld.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verkregen op 28 oktober 2022.

Met toepassing van artikel 31, §2, 2°, van het BVR VCO is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting niet vereist.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is op voorliggend voorontwerp van instemmingsdecreet niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorstel heeft geen impact op het personeelsbestand, noch op de personeelsbudgetten.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, is niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit voorstel heeft, wat de lokale en provinciale besturen betreft:

- geen impact op het personeel,
- noch op de werkingsuitgaven;
- noch op de investeringen en schulden;
- noch op de ontvangsten.

Conclusie: er is geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring van het voorontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting door de Vlaamse Regering, zullen het ontwerp van decreet en het samenwerkingsakkoord voor behandeling worden overgemaakt aan het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan het voormelde ondertekende ontwerp van samenwerkingsakkoord;
2. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 10 maart 2023 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de wijziging van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de gezamenlijke gegevensbescherming door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano;
3. de Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, te gelasten om het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS